

Laidiens: **17.07.2020., Nr. 136**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2020/136.22**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 458

Rīgā 2020. gada 14. jūlijā (prot. Nr. 44 44. §)

Noteikumi par kapitāla ieguldījumiem komersantos, kuru darbību ietekmējusi Covid-19 izplatība

*Izdoti saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma
12. panta ceturto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā īsteno saskaņā ar šiem noteikumiem izveidotā kapitāla fonda (turpmāk – fonds) darbību;

1.2. fondam pieejamo finansējumu;

1.3. atbalstāmo darbību nosacījumus.

2. Atbalstāmo darbību mērķis ir atbalstīt komersantus, kuru darbību negatīvi ietekmējusi Covid-19 izplatība un kuri nonākuši pagaidu grūtībās, kā arī komersantus, kuri ir gatavi pielāgot vai pārveidot līdzšinējo komercdarbības modeli Covid-19 ietekmes rezultātā.

3. Komersantu atbalstam pieejamais valsts budžeta finansējums nepārsniedz 50 000 000 *euro*, un to iegulda fonda kapitālā fonda darbības nodrošināšanai.

4. Finansējumu ieguldījumu veidā komersantiem sniedz akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – sabiedrība "Altum") kā fonda reģistrētais pārvaldnieks Alternatīvo ieguldījumu fondu un to pārvaldnieku likuma izpratnē.

5. Saskaņā ar šiem noteikumiem finansējumu var saņemt lielie komersanti – juridiskas personas, kas reģistrētas Latvijā un atbilst Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (turpmāk – Komisijas regula Nr. 651/2014), 2. panta 24. punktā noteiktajai definīcijai vai Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (ES) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (turpmāk – Komisijas regula Nr. 702/2014), 2. panta 26. punktā noteiktajai definīcijai. Saskaņā ar šiem noteikumiem finansējumu nevar saņemt publiskas personas kapitālsabiedrība, publiskas personas kontrolēta kapitālsabiedrība, publiski privātā kapitālsabiedrība, privātā kapitālsabiedrība, meitas sabiedrība, valsts kapitālsabiedrība, atvasinātas

publiskas personas kapitālsabiedrība vai pašvaldības kapitālsabiedrība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē.

6. Šo noteikumu izpratnē saistītās personas ir saimnieciskās darbības veicēji, kas atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 I pielikuma 3. panta 3. punktā noteiktajai definīcijai vai Komisijas regulas Nr. 702/2014 I pielikuma 3. panta 3. punktā noteiktajai definīcijai.

7. Šo noteikumu izpratnē fonda privātie ieguldītāji atbilst Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 72. punktā minētajai neatkarīgo privāto ieguldītāju definīcijai, izņemot sabiedrību "Altum".

8. Šo noteikumu izpratnē fonda dalībnieki ir fonda privātie ieguldītāji un sabiedrība "Altum".

II. Fonda pārvaldība

9. Sabiedrība "Altum" un fonda privātie ieguldītāji slēdz komandītsabiedrības līgumu, kurā līdztekus citiem nosacījumiem nosaka:

9.1. fonda kapitālu;

9.2. fonda ieguldījumu politiku;

9.3. fonda ieguldījumu periodu un ieguldījumu ierobežojumus;

9.4. fonda un ieguldījumu pārvaldi;

9.5. fonda izdevumus un to segšanas kārtību;

9.6. ieguldījumu realizēšanas ieņēmumu sadales noteikumus.

10. Fondā publiskais finansējums nepārsniedz 50 procentus no kopējā fonda kapitāla.

11. Fonda pārvaldes īstenošanai fonda pārvaldniekam tiek segtas pārvaldības izmaksas, procentuāli nosakot likmi gadā. Pārvaldības izmaksu likme un ieguldījumu realizēšanas ieņēmumu sadales nosacījumi starp fonda dalībniekiem un fonda pārvaldnieku tiek noteikti komandītsabiedrības līgumā. Fonda pārvaldīšanas izmaksas atspoguļo parastos tirgus apstākļus un ir piesaistītas tā darbībai, gadā nepārsniedzot trīs procentus no fonda kopējā kapitāla.

12. Sabiedrība "Altum" pārvalda fondu, pamatojoties uz komerciāliem principiem. Fonda komerciālais mērķis ir gūt peļņu. Zaudējumus no ieguldījumiem komersantos saskaņā ar Komerclikumu sedz no fonda mantas un atbilstoši komercreģistrā ierakstītajām dalībnieku ieguldījumu summām.

13. Fonda pārvaldē sabiedrība "Altum" izmanto labāko industrijas praksi, tai skaitā ievēro Eiropas Riska kapitāla asociācijas izstrādātas vadlīnijas.

14. Sabiedrība "Altum" fonda darbības nodrošināšanai izveido atsevišķu finanšu uzskaiti, lai nodalītu fonda finanšu plūsmu no citu sabiedrības "Altum" darbību finanšu plūsmām.

III. Ieguldījumu veikšanas nosacījumi

15. Ieguldījumus komersantos veic, ja tiek izpildītas visas šīs prasības:

15.1. kopējais privātā līdzfinansējuma apmērs, tai skaitā fonda privāto ieguldītāju finansējums fondā, ir vismaz 50 procenti no ieguldījuma kopējā apjoma;

15.2. finansējums tiek sniegts kopā ar privātiem līdzfinansētājiem ar vienādiem nosacījumiem un ar vienādām tiesībām visām iesaistītajām pusēm proporcionāli to finansējuma apjomam;

15.3. komersanta primārā saimnieciskās darbības vieta ir Latvijas Republikā.

16. Fonds ieguldījumus veic, izmantojot šādus finanšu instrumentus:

16.1. ieguldījumi komersanta pamatkapitālā. Ieguldījumus veic, fondam vienojoties ar esošo pamatkapitāla daļu (akciju) turētājiem (dalībniekiem, akcionāriem) par komersanta pamatkapitāla daļu (akciju) tirgus vērtību. Ja fonds ieguldījumu veic, iegādājoties komersanta akcijas biržā, akciju tirgus vērtība tiek noteikta atbilstoši akciju cenai, kas nepārsniedz komersanta akciju vidējo cenu 15 dienu laikā biržā pirms komersanta pieteikuma iesniegšanas "Altum", izņemot sākotnējā izvietošanā iegādātas komersanta akcijas;

16.2. ieguldījumi komersanta pamatkapitālā kopā ar citu privāto investoru, kredītiestādi vai citu privāto kapitāla fondu, veicot paralēlo ieguldījumu. Ieguldījumu veic, fondam vienojoties ar esošo pamatkapitāla daļu (akciju) turētājiem (dalībniekiem, akcionāriem) par komersanta pamatkapitāla daļu (akciju) tirgus vērtību. Ja fonds ieguldījumu veic, iegādājoties komersanta akcijas biržā, akciju tirgus vērtība tiek noteikta atbilstoši akciju cenai, kas nepārsniedz komersanta akciju vidējo cenu 15 dienu laikā biržā pirms komersanta pieteikuma iesniegšanas "Altum", izņemot sākotnējā izvietošanā iegādātas komersanta akcijas;

16.3. kvazi-kapitāla ieguldījumi, tai skaitā konvertējami aizdevumi. Subordinēti aizdevumi ar ieguldījuma pamatkapitālā pazīmēm, ja saistības netiek pildītas, nodrošina tiesības iegūt vismaz 51 % no visām komersanta kapitāla daļām, konvertējot aizdevumu komersanta kapitālā vai fondam vienojoties ar esošo pamatkapitāla daļu (akciju) turētājiem (dalībniekiem, akcionāriem) par citiem konvertācijas nosacījumiem. Aizdevuma atmaksas termiņš ir līdz pieciem gadiem;

16.4. ieguldījumi korporatīvajās obligācijās, tai skaitā konvertējamās. Fonds pirmreizējā tirgū iegādājas obligācijas ar nosacījumu, ka tās tiek iekļautas akciju sabiedrības "Nasdaq Riga" regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā. Fondam ir tiesības iegādātās komersanta obligācijas realizēt sekundārajā tirgū. Obligāciju atmaksas termiņš ir līdz pieciem gadiem.

17. Fonda pārvaldnieks nodrošina, ka izvēlētais finanšu instruments vai finanšu instrumentu kombinācija saskaņā ar šo noteikumu 16. punktu ir komersantam piemēroti, lai nodrošinātu komersanta vajadzības. Fonds, veicot ieguldījumu komersantā, iegūst būtisku ietekmi pār komersantu un tā darbības procesiem, izmantojot šo noteikumu 16.1., 16.2. vai 16.3. apakšpunktā minētos finanšu instrumentus vai tos apvienojot.

18. Ja komersanta akcijas nav iekļautas akciju sabiedrības "Nasdaq Riga" regulētajā tirgū vai daudzpusējā tirdzniecības sistēmā, akciju tirgus vērtību nosaka neatkarīgs eksperts.

19. Ieguldījumu uzraudzībai fonds līgumā ar komersantu ir tiesīgs noteikt komersanta darbības ierobežojumus un gadījumus, kuros nepieciešams fonda saskaņojums, tostarp nominēt fonda pārstāvi komersanta padomē.

20. Saskaņā ar šo noteikumu 16.3. un 16.4. apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem izsniegto aizdevumu procentu likmi līdz konvertācijai komersanta kapitālā nosaka, ņemot vērā aizdevuma termiņu, bet tā nedrīkst būt zemāka par šo noteikumu 1. pielikumā minēto procentu likmi.

21. Saskaņā ar šo noteikumu 16.3. apakšpunktā minētajiem finanšu instrumentiem izsniegto aizdevumu konvertāciju komersanta kapitālā veic par pieciem vai vairāk procentiem zem teorētiskās jauno tiesību cenas (TERP) konvertācijas brīdī. Ja divus gadus pēc aizdevuma konvertācijas komersanta kapitālā fonds pilnībā nav atguvis ieguldījumu, tiek piemērots progresivitātes mehānisms – fonds papildus esošajai līdzdalības daļai saņem

komersanta pamatkapitāla (akciju) daļas. Fonda līdzdalības daļa komersantā ir jāpalielina vismaz par 10 procentiem no atlikušās līdzdalības daļas, ko fonds ieguva, aizdevumu kapitalizējot komersanta kapitālā.

22. Fonda pārvaldnieks lēmumu par ieguldījumu komersantā pieņem, pamatojoties uz komersanta pieteikumu un tā izstrādātu ekonomiski pamatotu biznesa plānu, kas ietver arī komersanta darbības aprakstu, nodrošinājuma pietiekamību un to likviditāti, scenārijos balstītus finanšu aprēķinus un prognozes, komercdarbības dzīvotspējas novērtējumu, detalizētu un ticamu darbības plānu, kā risināt Covid-19 infekcijas radīto ietekmi uz komersanta saimniecisko darbību, potenciālā fonda ieguldījuma plānoto izlietojumu, informāciju, kā saņemtais ieguldījums atbalsta komersanta darbību saskaņā ar Eiropas Savienības mērķiem un Latvijas saistībām, kas attiecas uz zaļo un digitālo transformāciju, tostarp Eiropas Savienības mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, kā arī fonda ieguldījuma izejas stratēģiju. Šajā izejas stratēģijā ietver ieguldījuma atmaksas grafiku un pasākumus, kurus veiks komersants, lai ievērotu atmaksas grafiku.

23. Fonda finansējumu nepiešķir komersantam:

23.1. kuram saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pieejamo informāciju ir nodokļu vai nodevu parādi, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds, kas kopsummā pārsniedz 1000 *euro*, un tam nav piešķirts samaksas termiņa pagarinājums, nav noslēgts vienošanās līgums vai Valsts ieņēmumu dienests nav pieņēmis lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi;

23.2. uz kuru attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums saskaņā ar iepriekšēju Eiropas Komisijas lēmumu, ar ko atbalsts tiek atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar kopējo tirgu;

23.3. kurš ir nonācis finanšu grūtībās saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā noteikto definīciju, izņemot gadījumu, ja komersants uz 2019. gada 31. decembri vēl nebija nonācis finanšu grūtībās saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā noteikto definīciju.

24. Fonda finansējumu ieguldījumu veidā var saņemt komersants, kurš atbilst visām šīm prasībām:

24.1. komersants ir ekonomiski dzīvotspējīgs un finansējums tam ir nepieciešams, lai mazinātu pārejošu Covid-19 ietekmi uz tā saimniecisko darbību vai arī lai pārveidotu līdzšinējo komercdarbības modeli, pielāgojot to noieta tirgus pieprasījumam Covid-19 krīzes ietekmē, veicinot tā izaugsmes atjaunošanu un darbības paplašināšanu vai restrukturizēšanu, paaugstinot ražošanas vai pakalpojumu sniegšanas jaudas, attīstot vai pārskatot noieta tirgu un produktus vai pakalpojumus, kā arī piesaistot papildu apgrozāmo kapitālu saimnieciskās darbības nodrošināšanai;

24.2. saskaņā ar šo noteikumu 22. punktu iesniegto biznesa plānu komersants pierāda, ka to ir ietekmējusi Covid-19 izplatība un sekas atstājušas ietekmi uz komersanta finansiālo stāvokli (ir spēkā vismaz viens no šādiem kritērijiem) – operatīvie finanšu dati uzrāda, ka apgrozījums 2020. gada jebkuros trīs secīgos mēnešos salīdzinājumā ar 2019. gada attiecīgo periodu ir krities vismaz par 30 % vai komersanta pircēju un pasūtītāju parādi 2020. gada jebkuros trīs secīgos mēnešos salīdzinājumā ar 2019. gada attiecīgo periodu ir pieauguši vismaz par 30 %, vai 2020. gadā ir konstatēta izejvielu piegādes būtiska kavēšanās vai atcelšana, vai 2020. gadā ir konstatēta būtiska izejvielu samaksas nosacījumu maiņa, kā rezultātā negatīvi ietekmēta komersanta naudas plūsma, vai 2020. gadā ir būtiski pieaudzis atceltu pasūtījumu skaits, vai 2020. gadā ir konstatēta darbaspēka nepietiekamība darbinieku pašizolācijas dēļ, kā rezultātā komersants ir spiests daļēji vai pilnībā pārtraukt saimniecisko darbību, vai jebkurš cits Covid-19 ietekmes pamatojums;

24.3. komersants bez fonda ieguldījuma pārtrauktu komercdarbību vai saskartos ar nopietnām grūtībām darbības uzturēšanā;